

Nd.

931. Frumvarp til laga

um viðauka við lög nr. 78 19. júní 1933, um Kreppulánasjóð.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

I. KAFLI

Um lán til hreppsfélaga.

1. gr.

Handhafaskuldabréf Kreppulánasjóðs, sem afgangsverða þegar lokið er lánveitingastarfsemi sjóðsins, samkvæmt lögum nr. 78 1933 og síðari breytingum á þeim lögum, má verja til lánveitinga handa hreppsfélögum landsins og fyrirtækjum þeirra, öðrum en atvinnufyrirtækjum, til þess að ná hagkvæmum samningum um skuldir hreppsfélaga, sem eru stofnaðar fyrir 1. jan. 1936, þar með taldar fátækraskuldir milli sveitarfélaga og skuldir við sjúkrahús og heilshæli. Bréfin skulu vera gildur gjaldeyrir með nafnverði gagnvart innlendum lánardrottnum eða skuldaeigendum til greiðslu hvernar þeirrar skuldar, sem eldri er og ekki er tryggð með fasteignaveði, handveði eða ríkisábyrgð. Sama gildir um greiðslu vixla, sem gefnir hafa verið út eftir 1. janúar 1936, ef skuldin hefir upphaflega verið stofnuð fyrir þann tíma. Til greiðslu skulda, eldri en frá 1. jan. 1933, eru bréf þessi fullgildur gjaldeyrir, á sama hátt og önnur skuldabréf Kreppulánasjóðs. Bréfin skulu vera greinilega auðkennd frá þeim bréfum, sem áður hafa verið afhent eða afhent verða samkvæmt lögum nr. 78 1933 og breytingum á þeim lögum.

2. gr.

Vextir bréfanna skulu vera 5½% af hundraði á ári, og skulu þau innleyst á þann hátt, að árlega sé varið sömu fastri upphæð til samanlagðra vaxta- og innlausnargreiðslna, samkvæmt útdrætti, er notarius publicus í Reykjavík framkvæmir, þannig, að öll bréfin séu innleyst á 30 árum, eftir því, sem nánar verður ákveðið í reglugerð.

3. gr.

Í ársbyrjun 1936 skal stjórn Kreppulánasjóðs með auglýsingu leiða athygli allra hreppsnefnda landsins að heimild þeirri, er í 1. gr. segir, og láta þess jafnframt getið, að þau sveitarfélög, sem óski að nota þessa heimild, skuli senda stjórn sjóðsins beiðni um lán eins fljótt og við verður komið eftir að reikningi ársins 1935 er lokið, og eigi síðar en 1. maí 1936.

4. gr.

Stjórn Kreppulánasjóðs hefir heimild til að gera skuldajöfnuð í fátækra-skuldum milli sveitarfélaga, þar sem því verður við komið, og ennfremur að ákveða, að þar til fengnu samþykki atvinnumálaráðherra, að felldar verði niður allt að 50% af fátækra-skuldum þeirra sveitarfélaga, sem að dómi sjóðs-

stjórnarinnar eru svo illa stödd fjárhagslega, að þeim verður eigi talið kleift að rísa undir frekari skuldbindingum.

5. gr.

Telji sjóðsstjórnin, að fengnum öllum upplýsingum, nauðsynlegt að fá samningum um veðtryggð lán hreppsfélags breytt hvað vaxtakjör og greiðslutíma snertir, og enn fremur að eftirgjöf fái að meira eða minna leyti á óveðtryggðum og veðtryggðum skuldum hreppsfélags, er henni skylt að gera það að skilyrði fyrir lánveitingu, að þær breytingar fái, er hún telur nauðsynlegar, og skal sjóðsstjórnin, þegar svo stendur á, fara eftir fyrir mælum 8.—18. gr. Kreppulánasjóðslaganna, að því leyti sem við getur átt og við verður komið að hennar dómi. Til breytinga á lánskjörum veðtryggðra skulda og eftirgjafa á þeim þarf þó ætíð samþykki hlutaðeigandi veðhafa eða skuldareiganda.

6. gr.

Nú hefir stjórn sjóðsins gert þær tilraunir, er í hennar valdi standa, til þess að fá þær eftirgjafir og breytingar á skuldum sveitarfélags, sem hún telur við þurfa til þess að koma fjárhag sveitarfélags á heilbrigðan grundvöll, en það hefir eigi tekizt, og skal hún þá senda atvinnuáráðuneytinu skýrslu um tilraunir sínar í þessu efni, og skal ráðuneytið þá gera ráðstafanir til að gera fjárhag þess sveitarfélags upp samkvæmt lögum nr. 63 frá 1933, um ráðstafanir út af fjárþróng hreppsfélaga, og er heimilt að veita hreppsfélagi lán úr sjóðnum til þess að greiða þann hluta skuldanna, sem því verður gert að greiða samkvæmt þessum lögum.

7. gr.

Vextir af lánum þessum skulu vera $5\frac{1}{2}$ af hundraði á ári. Skilyrði fyrir lánveitingu til hreppsfélags og gögn þau, sem fylgja eiga lánbeiðni, eru hin sömu og greind eru í 10. og 11. gr. þessara laga, eftir því sem við getur átt.

II. KAFLI

Um lán til bæjarfélaga.

8. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að ákveða, að stjórn Kreppulánasjóðs (samkv. 14. gr.) gefi út sérstakan flokk handhafaskuldabréfa, að upphæð $1\frac{1}{2}$ milljón króna.

Trygging fyrir skuldabréfum þessum skal vera:

1. Skuldabréf þau, er sjóðurinn fær frá lántakendum.
2. Ábyrgð ríkissjóðs.

Skuldabréfum þessum má verja til lánveitinga handa bæjarsjóðum kaupstaða landsins utan Reykjavíkur, til þess að ná hagkvæmum breytingum á þeim lánum bæjarsjóða, hafnarsjóða og annara stofnana, sem reknar eru fyrir reikning bæjarsjóðs, en þó eigi atvinnufyrirtækja.

Fjármálaráðherra ákveður gerð bréfanna og fjárhæð þeirra.

Vextir skuldabréfa þessara skulu vera $5\frac{1}{2}$ af hundraði á ári, og fer um innlausn þeirra samkv. 2. gr. laga þessara.

9. gr.

Skuldabréf þau, er í 8. gr. getur, skulu með nafnverði vera gildur gjaldeyrir til innlends lánardrottins eða skuldareiganda á hverri þeirri skuld bæjarfélags og bæjarfyrirtækis, annars en atvinnufyrirtækis, sem eldri er en frá 1. janúar 1936 og ekki er með samningi tryggð með fasteignaveði, handveði eða ríkisábyrgð. Sama gildir um greiðslu á vixlum, sem gefnir hafa verið út eftir 1. janúar 1936, ef skuldin hefir upphaflega verið stofnuð fyrir þann tíma. Til greiðslu skulda eldri en frá 1. jan. 1933 eru bréf þessi fullgildur gjaldeyrir, á sama hátt og önnur skuldabréf Kreppulánasjóðs.

Lánardrottni eða skuldareiganda er þó eigi skylt að taka skuldabréf þessi með nafnverði til greiðslu á:

1. Lánnum, sem veitt hafa verið sem rekstrarlán til atvinnufyrirtækja, er bæirnir reka sjálfir eða hafa útvegað atvinnufyrirtækjum, sem rekin eru á þeirra vegum.
2. Veðdeildarlánnum og D-lánnum Landsbanka Íslands, sem tryggð eru með veði í eignum og tekjum bæjarfélaga.
3. Bráðabirgðalánnum og skuldum, sem stofnaðar hafa verið á árinu 1935 og greiðast skulu fyrir árslok 1936, að undanteknum skuldum við önnur sveitarfélög, kaupstaði og sjúkrahús, vegna fátækraframfæris.
4. Vinnulaunum og kaupgjaldi.

Ákvæðin í 1.—4. tölul. hér að framan gilda einnig um skuldabréf hreppsfélaga samkvæmt I. kafla þessara laga.

10. gr.

Skilyrði fyrir lánveitingum úr Kreppulánasjóði til bæjarfélaga er, að þeim sé lánveitingin nauðsynleg, að dómi sjóðsstjórnarinnar, til að koma fjárhag sínum á heilbrigðan grundvöll, og að hvert þeirra um sig geti sett þá tryggingu fyrir láninu, er sjóðsstjórnin tekur gilda.

Úrskurði sjóðsstjórnar má þó skjóta til atvinnumálaráðherra.

11. gr.

Lánbeiðni til Kreppulánasjóðs skal vera komin í hendur sjóðsstjórnarinnar eigi síðar en 1. marz 1936, og skulu henni fylgja eftirfarandi gögn:

1. Síðasti rekstrar- og efnahagsreikningur bæjarsjóðs og annara stofnana kaupstaðarins, og skulu reikningnum fylgja nákvæmar skýringar.
2. Sundurliðuð skrá yfir eignir bæjarfélagsins. Sé þar nákvæmlega tekið fram, hverjar fasteignirnar eru, hvert sé fasteignamat þeirra og hverjar breytingar hafa orðið frá síðasta fasteignamati, hvern arð eignirnar gefa, og ennfremur útistandandi kröfur og annað, sem máli skiptir.
3. Sundurliðuð skrá yfir lánardrottna bæjarfélagsins, og skal þá greina skuldarupphæð, hvort skuld sé tryggð með veði eða ábyrgð og hver tryggingin sé, gjalddaga, afborgunarskilmála, greiðslukjör o. fl.

4. Sundurliðuð skrá yfir ábyrgðir bæjarfélagsins, og skal þar greina, hverjar aðrar tryggingar eru fyrir ábyrgðarskuldum, og þess getið, hverjar líkur eru til, að ábyrgðirnar falli á bæjarsjóðinn.
5. Sundurliðuð skrá yfir skuldir og innieignir bæjarfélagsins hjá öðrum bæjar- og sveitarfélögum vegna fátækraframfærslu.
6. Aðrar upplýsingar, sem sjóðsstjórnin kann að óska eftir.

12. gr.

Nú telur sjóðsstjórnin, að fengnum öllum upplýsingum, að nauðsynlegt sé að fá samningum um eldri samningsbundin og veðtryggð lán bæjarfélags breytt, hvað vaxtakjör og greiðslutíma snertir, og er sjóðsstjórninni þá heimilt, að þar til fengnu samþykki atvinnumálaráðherra, að gera það að skilyrði fyrir lánveitingu, að skuldareigendur þeir, er í hlut eiga, breyti lánskjörunum eða greiðsluskilmálunum á þann hátt, sem sjóðsstjórnin telur við þurfa.

13. gr.

Vextir af lánnum bæjarfélaga skulu vera $5\frac{1}{2}$ af hundraði á ári. Lánstíminn skal fara eftir ákvörðun sjóðsstjórnarinnar, þó aldrei lengri en 30 ár.

Afborgunarskilmálum skal haga svo, að Kreppulánasjóður geti staðið straum af innlausn skuldabréfanna.

Gjalddagi skal vera 15. nóvember ár hvert, og fara fyrstu afborganir fram 15. nóvember 1937. Ef ekki eru gerð skil á árgjaldi fyrir 31. desember næst á eftir gjalddaga, er lánið allt fallið í gjalddaga, og ber stjórn sjóðsins þá að gera nauðsynlegar ráðstafanir til innbeimtu þess.

III. KAFLI

Almenn ákvæði.

14. gr.

Skuldabréf samkv. lögum þessum, sem eitt bæjar- eða sveitarfélag fær frá öðru, vegna skuldaskila þeirra í milli, skal vera fullgildur gjaldeyrir til greiðslu á skuldum þeirra sveitar- og bæjarfélaga, sem bréfin eignast, á sama hátt og þau væru veitt þeim sem lán samkv. lögum þessum.

15. gr.

Meðan undirbúningur lánveitinga fer fram, og lánveitingar standa yfir, skal stjórn sjóðsins skipuð aðalbankastjóra Búnaðarbankans og tveim mönnum, er atvinnumálaráðherra skipar.

Þóknun til stjórnarinnar greiðist úr rikissjóði samkvæmt ákvörðun atvinnumálaráðherra. Annar kostnaður vegna lánveitinga eftir lögum þessum greiðist úr Kreppulánasjóði, að því leyti sem hann er ekki greiddur annarsstaðar að.

Lánveitingum samkvæmt lögum þessum skal lokið fyrir árslok 1936. Frá þeim tíma annast stjórn Búnaðarbankans alla stjórn sjóðsins án endurgjalds.

16. gr.

Að því leyti sem ekki er annað ákvæðið sérstaklega í lögum þessum, gilda um undirbúning undir lánveitingar og annað, er að lánunum og skuldabréfunum lýtur, ákvæði laga nr. 78 19. júní 1933, með síðari viðaukum, eftir því sem við á.

17. gr.

Með reglugerð má setja nánari ákvæði um fyrirkomulag og annað, er snertir lánveitingar til kaupstaða og sveitarfélaga samkvæmt lögum þessum.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.